

Základní škola Nový Jičín, Jubilejní 3

<http://www.zsjubilejni.cz>, tel.: 556 708 066, e-mail: skola@zsjubilejni.cz

ŠD - pracoviště Jubilejní 3 (4 odd.), ŠD – pracoviště Dlouhá 56 (3 odd.)

Školní vzdělávací program školní družiny (2)

Citát :

„Vychovávat dítě znamená učit je, jak se obejde bez nás.“

Ernest Legouvé

Identifikační údaje

1. Název vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program školní družiny

2. Předkladatel

Název ŠD : Školní družina při ZŠ Jubilejní 3, Nový Jičín

Adresa školy : Jubilejní 3, 741 01 Nový Jičín

Jméno ředitele : Mgr. Ladislav Pospěch

3. Kontakty

Telefon ZŠ: 556 315 411

E-mail: skola@zsjubilejni.cz

IČO: 45214859

IZO: 600 138 127

Telefon: 556 709 051 - ŠD při ZŠ Jubilejní 3, Nový Jičín

556 709 861 - ŠD při ZŠ Jubilejní 3, pracoviště Dlouhá 56,
Nový Jičín

4. Zřizovatel školy

Název : Město Nový Jičín

Sídlo : Masarykovo náměstí 1, 741 01 Nový Jičín

IČO : 00 298 212

E-mail: posta@novyjicin-town.cz

e-podatelna@novyjicin-town.cz

Tel.: 556 768 222

Platnost dokumentu : od 1.9. 2009

ŠVP ŠD byl projednán Radou školy dne : 27. 8. 2009

.....
Mgr. Ladislav Pospěch
ředitel školy

Školní vzdělávací program školní družiny

Obsah : Úvod

- 1) Charakteristika
- 2) Podmínky pro činnost
- 3) Provoz ŠD
- 4) Bezpečnost a ochrana zdraví
- 5) Formy a obsah ŠD
- 6) Cíle a kompetence
- 7) Struktura plánu „Člověk a jeho svět“
 - a) Místo, kde žijeme
 - b) Lidé kolem nás
 - c) Lidé a čas
 - d) Rozmanitost přírody
 - e) Člověk a jeho zdraví

Charakteristika školní družiny

- Školní družina** - důležitý výchovný partner rodiny a školy
- plní vzdělávací cíle, rozvíjí specifické nadání dětí
 - pomáhá dětem překonávat jejich handicapy
 - má důležitou roli v prevenci negativních sociálních jevů
 - rozvíjí důležité osobní a sociální kompetence

Náš program usiluje o vytváření zdravé osobnosti, odolné vůči negativním vlivům, která bude znát svou cenu, najde své místo ve zdravé sociální skupině.

Cíl: Připravit jedince pro život ve stávající společnosti a prostřednictvím volnočasových aktivit ho vybavit žádoucími vědomostmi, dovednostmi, ale také postoji.

Školní družina je vhodným místem

- pro zájmové vzdělávání dětí
- pro regeneraci sil a relaxaci po školním vyučování
- pro rozvíjení tvořivosti
- pro posilování sebevědomí
- pro vzájemnou komunikaci dětí mezi sebou
- pro komunikaci vychovatelek a rodičů

- Vychovatelky**
- splňují odpovídající pedagogické vzdělání
 - uplatňují svou kreativitu, postoje a přístup, vlastní dovednosti a to v kontinuitě s programem ŠD a školy
 - spolupracují s třídními učiteli, rodiči a veřejností
 - jsou iniciátorem a průvodcem při činnostech, které motivují, navozují, přímo nebo nepřímo řídí, hodnotí

Další sebezdvělávání vychovatelek

- samostudium odborné literatury
- sledování nových trendů v problematice zájmového vzdělávání
- účast na akreditovaných kurzech a dalším vzdělávání pedagogů

Činnost a výchovné působení vychovatelek v jednotlivých odděleních vychází z požadavků pedagogiky volného času (ovlivňování volného času, nabídka alternativních aktivit, nabídka pomůcek, her. Podstatný je požadavek dobrovolnosti, aktivity, požadavek seberealizace, zajímavosti a zájmovosti, pestrosti a přitažlivosti .)

Podmínky pro činnost školní družiny

- inspirující, nestresující prostředí
- účelově vybavené prostory družinek s možností kreativního uzpůsobení
- možnost využívání prostor školy (tělocvična, cvičná kuchyňka, knihovna, koutky se stolním tenisem, počítačové učebny, chodba s hracími koutky, sportovní areál a dopravní hřiště.)

Školní družina při ZŠ Nový Jičín, Jubilejní 3 a pracoviště Dlouhá 56 zajišťuje provoz v sedmi odděleních, kde pracuje 7 kvalifikovaných vychovatelek, z toho 1 vedoucí vychovatelka. Počet vychovatelek a oddělení se odvíjí od počtu přihlášených dětí v daném školním roce.

Účastníci pravidelné denní docházky jsou zařazeni do oddělení, která se naplňují do počtu nejvýše 30 žáků.

Oddělení 1.- 4. je umístěno v prostorách budovy ZŠ Jubilejní 3, Nový Jičín, kde má ŠD svůj samostatný vchod. Ve čtyřech odděleních zde pracují 4 vychovatelky.

Prostory s pěti hernami umožňují svým vybavením odpočinek, soukromí i zájmové a hrací aktivity. K užívání slouží v tomto prostoru 2 malé tělocvičny, keramická dílna, počítačová a hudební učebna, šatna, sociální zařízení. Celé prostory jsou vždy esteticky upraveny a soustavně doplňovány potřebnými pomůckami.

K dispozici mají žáci ŠD také tělocvičnu ZŠ a školní hřiště s průlezkami v areálu ZŠ.

Oddělení 5.-7. využívá pro svou činnost vlastní herny v odloučené budově ZŠ pracoviště Dlouhá 56, Nový Jičín. Ve 3 odděleních zde pracují 2 vychovatelky a hlavní vychovatelka.

Herny svým vybavením a uspořádáním odpovídají potřebám žáků ml. školního věku. Pro zájmové činnosti a společné hry žáci využívají plochy na kobercích a pracovní koutky. Herny se soustavně vybavují . Počítače v hernách slouží k hrám rozvíjejícím pohotovost a představitost. Pro rozvoj čtenářských dovedností má ŠD časopisy a knihy, využívá také knihovnu v budově školy.

K pohybovým aktivitám slouží koutky se stolním tenisem, fitcentrum a tělocvična ZŠ.

Pro pobyt venku využívá ŠD sportovní areál u ZŠ, dopravní hřiště a zahradu vybavenou houpačkami a průlezkami. Také sportovní náčiní je při pobytu s dětmi venku dostatečně využito.

Provoz školní družiny je zajištěn denně : od **6,00 h. – 8,00 h.**
od **11,30 h. – 16,00 h.**

- Družina organizuje zájmové vzdělávání pro účastníky přihlášené k pravidelné docházce.
- V rámci stanovených pravidel v daném termínu zaplatit poplatek (vyhláška o zájmovém vzdělávání § 14). Poplatek je stanoven ve výši 120,- Kč./ měsíc.
- Pitný režim ve ŠD je zajištěn .
- Odchod žáků z družiny se řídí požadavky rodičů, vymezenými na zápisním lístku. Aktuální změna je doložena písemnou formou.
- Pobyt žáků a vzájemné předávání jsou organizačně zajištěny.
- Žáci jsou seznámeni s Vnitřním řádem ŠD, poučení o bezpečném chování v prostorách družiny, jídelny, v šatně, tělocvičně a při činnostech mimo budovu školy.
- Bezpečnost žáků je zajištěna přítomností vychovatelky.
- Družina nezodpovídá za bezpečnost žáků v případě jeho samovolného odchodu bez písemného sdělení rodičů nebo vědomí vychovatelky.
- Školní družina dodržuje **Vnitřní řád** školní družiny.

Bezpečnost a ochrana zdraví

Jsou vytvořeny podmínky pro zajištění bezpečnosti a ochrany dětí, ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí. Zvolené formy odpovídají věkovým zvláštěnostem žáků a potřebám provozu. Jedná se o průběžně prováděný dozor vychovatelek, výchovné působení v průběhu realizovaných činností uplatňovaných v souladu s realizovaným školním vzdělávacím programem.

Formy a obsah

Dobu, kterou žáci pobývají ve školní družině mohou využívat k rozvíjení svých zájmů.

Zájmové vzdělávání žáků probíhá v aktivitách, které jsou rozpracovány v týdenních plánech vychovatelek a obsahují tyto další činnosti :

Pravidelná činnost

- je dána týdenní skladbou zaměstnání, kterou si každá vychovatelka vytvoří dle věkových složení a rozvrhu žáků svého oddělení.

Spontánní činnosti

- četba, poslechové činnosti, klidové zájmové činnosti, samostatná četba knih a časopisů, relaxace na koberci, rozhovory s dětmi, spontánní činnosti ranních a koncových družin.

Odpočinkové činnosti

- klidové hry a klidové zájmové činnosti (odstranění únavy po obědě).

Rekreační činnosti

- aktivní odpočinek, tělovýchovné a pohybové aktivity, výtvarné, rukodělné, dramatické, přírodovědné a vlastivědné činnosti, hudba, zpěv, tanec.

Zájmové činnosti

- řízená kolektivní nebo individuální činnost, organizované nebo spontánní aktivity.

Příprava na vyučování

- tématické vycházky a didaktické hry

Příležitostné akce

- významnější akce, které nejsou zahrnuty do standartní týdenní skladby činnosti – slavnosti, výlety aj.

Školní družina není pokračováním vyučování, má svá specifika – odpočinek, rekreaci i zájmové činnosti. Tomu odpovídá i náplň odpoledních činností. S hlavními činnostmi jsou rodiče seznámeni u vchodu do školní družiny. Činnosti jsou motivovány potřebami žáků a uspokojovány všemi směry.

Pracujeme podle celoročního plánu ŠD. Plán školní družiny zahrnuje průběžné činnosti i významné akce jako např. soutěže, společenské i sportovní akce, sběr, karneval, besedy, výstavky prací vzniklých ve ŠD. Tyto akce jsou hojně dětmi navštěvovány a oblíbeny.

K pravidelným činnostem patří plavání v krytém bazéně, návštěvy kina a práce v keramické dílně. Navíc ve školní družině Jubilejní 3, provozuje svou činnost keramický kroužek .

Výchovné programy se zaměřují na tyto základní oblasti:

- Výchova ke zdravému životnímu stylu
- Posilování komunikačních dovedností
- Odpovědnost za své chování
- Ovládání negativních citových reakcí
- Poznání sebe samého a uplatnění se ve skupině
- Formování životních postojů
- Nacházení nových vazeb a souvztažnosti mezi již získanými poznatky z vyučování

Výchova ke zdravému životnímu stylu

- výchova k odpovědnosti za svou osobu
- výchova k odpovědnosti za své zdraví
- výchova ke správným stravovacím návykům, pitný režim
- dodržování osobní hygieny
- posilování tělesné zdatnosti
- rozvíjení citové stránky osobnosti, citové vazby

Posilování komunikačních dovedností

- kultivace slovního i mimoslovního projevu
- rozvíjení slovní zásoby
- schopnost vyjádřit se
- schopnost naslouchat
- uplatnění se v kolektivu
- kulturní život

Odpovědnost za své chování

- řešení různých situací
- pěstování potřebných a žádoucích vědomostí, dovedností, postojů
- důvěryhodnost, pravdomluvnost a morální kvality
- posilování schopnosti objektivně hodnotit své jednání a přijímat důsledky svého chování

Ovládání negativních citových reakcí

- vypořádat se se stresem
- řešení životních situací
- vyrovnávání se s nedostatky a neúspěchy
-

Poznání sebe samého a uplatnění se ve skupině

- kladným hodnocením zvyšovat sebevědomí
- posilování pozitivního myšlení
- objektivní hodnocení činnosti každého žáka
- vytváření vlastní bezpečné sociální skupiny
- temperament, postoje, hodnoty

Formování životních postojů

- vytváření společensky žádoucích hodnot
- vytváření základů právního vědomí
- úcta, porozumění, tolerance
- schopnost a ochota pomoci
- vytvoření vlastního sebevědomí
- posilování schopnosti nepodléhat negativním vlivům
- prevence sociálně patologických jevů (drogy, alkohol, kouření, delikvence, šikanování, vandalismus, násilné chování, rasismus)
- podobnost a odlišnost lidí
- rozdíly v prožívání, myšlení, v jednání

Nacházení nových vazeb a souvztažnosti mezi již získanými poznatky z vyučování

- možnost vzájemného doplňování školního vyučování a výchovně-vzdělávací práce ŠD
- tohoto cíle dosahovat specifickými, od školního vyučování výrazně odlišnými prostředky
- přinášet nové podněty, obohacovat poznatky

Cíle školní družiny

- rozvoj osobnosti člověka, který bude vybaven poznávacími a sociálními způsobilostmi, mravními a duchovními hodnotami pro osobní a občanský život, výkon povolání nebo pracovní činnosti, získávání informací a učení se v průběhu celého života
- získání všeobecného vzdělání nebo všeobecného a odborného vzdělání
- pochopení a uplatnění zásad demokracie a právního státu, základních lidských práv a svobod spolu s odpovědností a smyslem pro sociální soudržnost
- utváření vědomí národní a státní příslušnosti a respektu k etnické, národnostní, kulturní, jazykové a náboženské identitě každého
- pochopení a uplatňování principu rovnosti žen a mužů ve společnosti
- poznání světových a evropských kulturních hodnot a tradic, pochopení a osvojení zásad a pravidel vycházejících z evropské integrace jako základu pro soužití v národním a mezinárodním měřítku
- získání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochraně vycházející ze zásad trvale udržitelného rozvoje a o bezpečnosti a ochraně zdraví.

Školní družina u každého dítěte rozvíjí **kompetence** :

- 1) **k učení** : učí se s chutí, započatou práci dokončí, umí hodnotit své výkony, učí se nejen spontánně, ale také vědomě, klade si otázky a hledá na ně odpovědi, všímá si souvislostí mezi jevy, získané vědomosti dává do souvislostí, získané zkušenosti uplatňuje v praktických situacích a dalším učení.

- 2) **k řešení problémů** : všímá si dění i problémů a tyto mu jsou motivací k řešení dalších problémů a situací, při řešení situací užívá logických, matematických i empirických postupů, chápe, že vyhýbání se problémům nevede k cíli, rozlišuje správná a chybná řešení, spontánně vymýšlí nová řešení. Započaté činnosti dokončuje.
- 3) **komunikativní** : ovládá řeč, vyjadřuje vhodně formulovanými větami myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými, dokáže vyjadřovat své pocity řečí, gestem i dalšími prostředky. Komunikace je kultivovaná.
- 4) **sociální a interpersonální** : samostatně rozhoduje o svých činnostech a uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje citlivost a ohleduplnost, rozpozná vhodné a nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit, ve skupině spolupracuje, dokáže se prosadit i podřídit – přijmout kompromis, je schopen respektovat jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.
- 5) **činnostní a občanské** : učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, uvědomuje si svá práva i práva druhých, dbá na své osobní zdraví i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí (přírodní i společenské).
- 6) **k trávení volného času** : orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinových i individuálních činnostech, umí říci „ne“ nevhodným nabídkám na využití volného času.

Klíčové kompetence jsou součástí hodnocení.

a) Místo, kde žijeme		
Tématický okruh	Formulace činnosti a její stručný popis	č. rozvíjené kompetence
	Náš domov	
U nás doma	Vyprávíme si o životě naší rodiny. Kreslíme a malujeme, jak trávíme s rodiči náš společný volný čas. Ptáme se, co kdo dělá v našich rodinách – kresba, malba, koláž.	3,4,5 4,6 3,6
Náš dům	Popisujeme domy, byty, v nichž bydlíme, a jejich zařízení. Stavíme náš dům ze stavebnicových dílů. Navrhujeme stavbu ideálního domu, v němž bychom chtěli bydlet. Zařizujeme si náš pokoj – nábytek a další vybavení vystřihujeme z barevných papírů, sestavujeme různé varianty a celek dokreslujeme.	2,3,4 2,3,5 2,4,5 2,3,4,6
	Škola	
Po stopách pana školníka	Procházíme školou a představujeme si, že je bludištěm, v němž se orientujeme. Pátráme, co skrývají odborné pracovny a kabinety naší školy. Zjišťujeme, kdo všechno v naší škole pracuje. Zamýšlíme se nad tím, co je v naší škole hezké, a co bychom rádi změnili – píšeme reportáž o naší škole a ilustrujeme ji. Projektujeme ideální hernu, která by se nám líbila a do níž bychom rádi chodili, návrhy výtvarně zpracujeme. Hledáme ve škole nebo v jejím blízkém okolí „ukrytý poklad“ – orientační soutěž. Představujeme si, co bychom viděli skrytou kamerou ve třídě (při vyučování i o přestávce), ve ŠD. Pracujeme ve skupinách, které dostanou čas na přípravu. Pak své scénky předvedou ostatním.	1,2,6 1,4 1,3 1,6 1,6 3,5,6 3,5,6
Cesta do školy	Povídáme si o cestě do školy a domů. Ptáme se na bezpečnost cesty každého z nás. Zajímáme se o dopravní značky v našem okolí – procházíme ulicemi, určujeme značky a jejich význam (o čem nás informují, co nám nařizují, co nám dovolují ...). Hledáme smysl dopravního značení, např. přechodů na ulicích, semaforů na křižovatkách apod. Při vycházce sledujeme dodržování pravidel silničního provozu, probíráme příčiny dopravních nehod.	1,2,4 1,2,6 1,3,5

a) Místo, kde žijeme		
Tématický okruh	Formulace činnosti a její stručný popis	č. rozvíjené kompetence
Čím jezdíme a čím můžeme jezdit	Soutěžíme ve znalosti dopravních značek a předpisů.	1,5,6
	Vyrábíme si dopravní značky.	2,5
	Do plánu města doplňujeme dopravní značky a zdůvodňujeme jejich umístění.	1,3,5
	Na dopravním hřišti si hrajeme na policisty, chodce, cyklisty.	2,3,5
	Soutěžíme v jízdě zručnosti na kole (družstva, jednotlivci, zástupci oddělení).	1,6
	Orientujeme se v mapě, hledáme v internetové fotomapě (najdeme náš dům, školu, cestu do školy, spojení vlakem, autobusem... atd.)	2,4
	Plánujeme nejkratší cestu ze školy na vlakové a autobusové nádraží - používáme mapku města a popisujeme cestu. Hledáme orientační body na naší cestě.	1,3
	Rozhodujeme se, odkud pojedeme, vyhledáváme spojení do různých míst - vycházka na vlakové a autobusové nádraží.	1,2,3
	Hledáme dopravní spojení pomocí internetových stránek, telefonických informací atd.	1,2,3
	Výtvarně znázorňujeme různé hromadné dopravní prostředky.	1,3
Chodec, cyklista	Hrajeme si na přepravu vlakem, autobusem, metrem, tramvají, jsme v roli cestujícího dítěte, dospělého, revizora atd.	1,2,5
	Vyrábíme „dopravní pexesa“ s tématem pozemní, vodní, letecké dopravy.	2,3,4
	Odhalujeme nástrahy na cestách pro chodce a cyklisty, (podchody, nadchody, cesta po silnici v místě, kde chybí chodník, apod.)	3,4,5
	V rámci tématu „Cyklisté“ si na dopravním hřišti upevňujeme znalosti pravidel o bezpečnosti a kontrolujeme vybavení kol.	2,3,4
	Zjišťujeme, co nesmí chybět na našem kole – beseda s názornými ukázkami.	1,6
	Soutěžíme ve znalostech z dopravní výchovy.	1,2,6

Místo, kde žijeme		
Tématický okruh	Formulace činnosti a její stručný popis	č. rozvíjené kompetence
	Naše obec, naše město	
Obec v níž žijeme	Na vycházkách hledáme zajímavosti naší obce (budovy, stromy, sochy, pomníky, vodní toky, nápisy na sídlech institucí, dominanty).	1,2,5,6
	Kreslíme a malujeme místa, kde je nám dobře, kam rádi chodíme (přírodní zákoutí, hřiště, kino, knihovna....)	1,3,4
	Společně výtvarně zobrazujeme naše město – někdo maluje domy, jiný stromy, další sochy... Vše potom vystříháme a sestavíme kolektivní výtvarné dílo.	1,2,5
	Kreslíme mapu místa, kam chodíme na procházku. Putujeme na určené místo podle vlastnoručně vytvořené mapky.	2,5,6 2
	Sestavíme naše město z kostek.	2,4,5
	Vyrábíme ozdobné předměty a výrobky pak použijeme k výzdobě družiny i celé školy apod.	1,2,4
	Hrajeme si na průvodce našim městem, popisujeme a ukazujeme, kudy se hosté dostanou k městskému úřadu, poště, k nejbližšímu zdravotnickému zařízení nebo ke knihovně, kudy se jde do divadla, do kina, spořitelny, lékárny, do restaurací, obchodu, informačního střediska...	1,2,3,4,5
Návštěvníci	Seznamuje se s posláním - pošty - knihovny - lékárny - nákupního střediska (obchodu) - spořitelny - informačního střediska apod. Všechna tato místa postupně navštěvujeme a popřípadě i vyzkoušíme služby těchto institucí.	1,3,4

Místo, kde žijeme		
Tématický okruh	Formulace činnosti a její stručný popis	č. rozvíjené kompetence
Jak žijeme	Povídáme si o institucích v našem městě (obci), malujeme, co jsme viděli a zažili.	1,3,4,5,6
	Hrajeme si na návštěvníky našeho města, kteří se ptají, kde u nás najdou různé zajímavosti (druhá skupina pro ně připravuje program).	1,2,3
	Na vycházkách si povídáme o tom, kde v našem městě/vesnici pracují a co dělají policisté, hasiči, knihovnice, zemědělci, prodavači, lékaři, zdravotní sestry, řidiči, truhláři, zedníci, popeláři atd.	1,2,6
	Kreslíme, čím bychom chtěli být.	1,3
	Hledáme zdůvodnění, proč jsme si vybrali nakreslené povolání.	1,4,5
	Jdeme na exkurzi do hasičské zbrojnice, do řemeslné dílny apod.	1,5
Naši pomocníci	Besedujeme na téma - Ten dělá to a ten zas tohle - zajímáme se o služby v místě bydliště (opravna obuvi, čistírna, restaurace, kadeřnictví apod.).	2,4
	Nakupujeme a prodáváme – hra na prodavače a kupující.	2,3,4
Ztráty a nálezy	Představujeme si, jak bychom se zachovali, kdybychom se ztratili – přehráváme si scénky.	1,2,3
	Zamýšlíme se, co bychom učinili, kdybychom našli malého kamaráda, který se ztratil.	2,3,5
	Předcházíme nepříjemné situaci, že bychom zabloudili nebo se ztratili – hledáme orientační body a jdeme podle nich.	5,6
	Hrajeme si na Ztráty a nálezy (našli/ztratili jsme peněženku, doklady, klíče atd.).	1,3,5
Ochránci pořádku	Besedujeme o práci příslušníků policie a o porušování zákona (alkohol, drogy, krádeže apod.), ptáme se, jak takovému trestnému jednání předcházet.	1,4
	Besedujeme s příslušníkem policie o jeho práci, předem si připravujeme otázky.	3,4,6

Místo, kde žijeme		
Tématický okruh	Formulace činnosti a její stručný popis	č. rozvíjené kompetence
Na poště	Posíláme dopisy, hrajeme si na doručovatele, při exkurzi zjišťujeme, co všechno musí umět pracovníci pošty.	1,2
	Píšeme pohledy s adresou, kupujeme známky. Hledáme dům podle adresy (jak se hledá adresát, jak se číslují domy?). Na budovách hledáme popisná a orientační čísla.	2,4 2,3,5
Cesta do knihovny - cesta za dobrodružstvím	Jdeme navštívit knihovnu.	3,5,6
	Ptáme se knihovnice, které knížky si žáci nejraději půjčují (knihovnice nám vysvětluje rozdíly mezi žánry, které si žáci oblíbili).	1,3,4
	Besedujeme o naší nejoblíbenější knize, povídáme si o ilustracích, které ji doplňují.	3,5
	Diskutujeme o hrdinech, o nichž rádi čteme, seznamujeme ostatní s naší domácí knihovničkou.	1,3,6
	Navštěvujeme místní knihovnu a vyhledáváme knihy a časopisy. Kde se píše o našem městě, vesnici apod. Čteme pověsti a příběhy z našeho regionu.	2,3 1,6
	Z různých materiálů tvoříme postavičky z pohádek, které jsme si oblíbili.	1,2,6
	Vyrábíme obal na knihu a obalujeme ji. Tvoříme záložku do knihy.	1,6
Hrajeme loutkové divadlo pro mladší kamarády.	1,3,4	
Jsme básníky, zpěváky, novináři	Zpíváme písničky, učíme se slova.	1,3
	Povídáme si o tom, jak se dělají noviny, jak se tisknou, jak se dostávají ke čtenáři.	1,3,4
	Napišeme krátkou zprávu o životě v naší ŠD.	1,3,6
	Připravíme si kvíz ve znalostech o našem městě.	1,2,3

Místo, kde žijeme		
Tématický okruh	Formulace činnosti a její stručný popis	č. rozvíjené kompetence
Jsme básníky a zpěváky, novináři	Zpracujeme událost ze života družiny jako senzační zprávu.	2,3,5
	Připravujeme „televizní“ soutěž ve znalostech o naší obci (historie, současnost, přírodovědné zajímavosti).	1,2,3
Objevitelé	Na vycházce hledáme zajímavá místa, historické budovy, nejstarší strom apod. a potom je malujeme.	2,3,5,6
Za humny		
Výlety do blízkého i vzdáleného světa	Kreslíme plánek nejbližšího okolí. Na plánu společně hledáme známá místa a označujeme je symboly, které je budou dobře charakterizovat.	2,3,5
	Stavíme krajinu z písku, kamínků, větviček apod. (např. hrad a okolí, hory, město s dálnicí, vesnici a pole...).	2,3,5
Cestou necestou	Seznamujeme se s mapovými značkami, učíme se je poznávat.	1,2,3
	Vyhledáváme informace a zajímavosti o místech, která chceme navštívit.	1,2,6
	Učíme se určovat světové strany, používáme k tomu různé postupy.	2,6
	Cestujeme prstem po mapě, „navštěvujeme“ známá místa, kde někteří z nás byli, a vyprávíme o jejich zvláštěnostech.	1,3,6
	Soutěžíme, kdo zná více slov od určitých písmen (jména, města, hrady, rostliny, zvířata atd.), zajímáme se o vlajky států a kreslíme je.	1,2

Místo, kde žijeme		
Tématický okruh	Formulace činnosti a její stručný popis	č. rozvíjené kompetence
	Tradice našeho města, obce	
Jak bylo dříve – naše historie	Navštívíme místní muzeum, všímáme si, které předměty jsou tam vystaveny, nic nezapomeneme a zážitky kreslíme.	1,3,5,6
	Čteme si, posloucháme pověsti našeho regionu, besedujeme o historii města.	1,3
	Ilustrujeme přečtené pohádky nebo pověsti, např. v komiksové podobě.	1,6
Jak bylo dříve – naše historie	Plánujeme výlet na historické místo.	3,5,6
	Besedujeme o rozdílech mezi životem dnes a dříve.	1,3
	Seznamujeme se ,(kreslíme) znak města, obce, povídáme si o jeho historii, heraldických motivech, městských barvách.	1,5,6
Karneval	Vyprávíme si o plesech, vyrábíme si karnevalové masky, nacvičujeme tance.	1,2,3,6
	Pořádáme dětský karneval v tělocvičně.	1,2,6
	Vyzdobíme družinu nejlepšími maskami.	3,4,5
	Vyrábíme výzdobu na karneval.	1,3,5

Místo, kde žijeme		
Tematický okruh	Formulace činnosti a její stručný popis	č. rozvíjené kompetence
Zelené jaro	Besedujeme o lidových tradicích a zvycích týkajících se jara, čteme úryvky z knížek, v nichž se o nich vypráví.	1,3,6
	Vyrábíme tradiční předměty z proutí, ze slámy, z odstřížků látek, z papírů...	1,2,6
	Zpíváme písně o jaru a tančíme při hudbě.	1,3,6
	Vyhlašujeme výtvarnou soutěž o „čarodějnici roku“.	4,5
	Vyprávíme si o našich místních (městských, obecních) slavnostech a zvycích.	3,4,5,6
	Zapojujeme se podle našich možností do místních slavností.	3,4,5,6

b) Lidé kolem nás		
Tematický okruh	Formulace činnosti a její stručný popis	č. rozvíjené kompetence
	Rodina	
Vizitka naší rodiny	Besedujeme o tom, co očekáváme od rodičů – a co oni od nás. Představujeme povolání našich rodičů, pantomimicky je předvádíme a kreslíme. Navštívíme pracoviště některého rodiče.	3,4 3,4 3,4
Do rodiny patří také dědeček a babička	Povídáme si o našich prarodičích. Zjišťujeme, kdy mají naši prarodiče jmeniny a narozeniny – připravujeme jim přáníčka. Čteme z knížek, v nichž se vypráví o životě prarodičů, hledáme písničky s tímto tématem a zpíváme je, ptáme se, kde a jak žijí naše babičky a dědečkové. Představujeme povolání našich prarodičů, hrajeme si na zaměstnání (řemesla), předvádíme je v malých scénkách.	3,4 3,4,6 2,6 3,4
Nezapomínáme na naše sestřence, bratrance, strýce a tety	Povídáme si o naší rodině. Vzpomínáme na větší setkání našich příbuzných, vyprávíme historky z tohoto rodinného srazu. Jak se nazývají příbuzní naší rodiny (kdo je bratranec, sestřenice, švagr, strýc). Pokoušíme se sestavit rodokmen naší rodiny.	3,4 3,4,6 3,4,6 2,3,4
Den matek	Besedujeme o tom, co pro nás znamenají naše maminky, kreslíme, čím se doma zabývají, co pro nás dělají atd. Vyrábíme dárky pro radost maminkám. Učíme se pro ně vázat květiny do kytičky. Připravujeme přání a výrobky.	1,3,4 3,4,6 2,6 3,6
Co vyprávěly peníze	Besedujeme o tom, co je to plýtvání (jídlem, penězi, energií), ptáme se, jak můžeme šetřit (peníze, jídlo energií). Všímáme si cen výrobků (co bychom mohli koupit za 10, 20 nebo 50 korun, srovnáváme ceny potravin a dalšího zboží).	4,5 2,4,5

Lidé kolem nás		
Tématický okruh	Formulace činnosti a její stručný popis	č. rozvíjené kompetence
	Vyrábíme (kreslíme, vystřihujeme) si „své“ peníze (s motivy oblíbených zvířat, květin apod.).	2,6
	Hrajeme si na prodávající a kupující (využíváme kouzelná slovíčka „prosím“, „děkuji“, zkoušíme reklamovat výrobek).	1,3,6
	Kamarádi	
Moji kamarádi	Určujeme pravidla soužití, žebříčky hodnot...	2,4,5
	Besedujeme o našem teritoriu : místo po mé pravici je volné, byl bych rád, aby tam seděl(a)..., protože ...	2,3,4
	Hrajeme si scénky na téma – Čím si kamarádi dělají radost.	3,6
	Hrajeme si na malíře a malujeme portrét kamaráda.	1,3,4
	Z vystřihaných, namalovaných podobizen vytváříme skupinový portrét naší družiny.	3,6
	Při hře zjišťujeme, jak se známe (poznáváme kamaráda po hlase nebo po hmatu, máme – li zavázané oči?).	1,3,5
	Povídáme si o rozdílu mezi slovy kamarád, přítel, spolužák.	1,3,4
Tichá pošta	Vyprávíme ostatním o našem nejlepším kamarádovi a o dobrých vlastnostech, kterých si vážíme na lidech.	2,4
	Každý z nás napíše, co se mu na kamarádech líbí(papír přehneme formou harmoniky a posíláme dál), nakonec vše přečteme.	3,4
	Učíme se na výkonech a chování každého spolužáka najít něco pěkného, za co ho pochválíme (na každém spolužákovi něco oceníme, něčím je zajímavý).	1 – 6
Učíme se toleranci a pořádku	Hledáme v okolí věci, které můžeme pochválit a ocenit.	2,3,4,5
	Hrajeme si hru - Optimisté a pesimisté.	
	Kriticky hodnotíme naši družinu a společně se domluvíme, čím můžeme vylepšit její vzhled.	2,6
	Hrajeme si na „malého pomocníka“- hledáme, kde mohou žáci našeho věku pomáhat, besedujeme.	2,4,6
	Přemýšlíme o vandalismu, opravujeme poškozené hry, uklízíme si školní tašky, věnujeme se sebeobslužné práci.	2,5,6

Lidé kolem nás		
Tématický okruh	Formulace činnosti a její stručný popis	č. rozvíjené kompetence
Nejsme všichni stejní, cvičíme naše smysly	Uvědomujeme si, v čem a jak jsou znevýhodnění někteří lidé (psychicky či tělesně).	3,5
	Zkoušíme se dorozumět jen odezíráním, abychom se vcítili do situace neslyšících lidí.	4,5
	Představujeme si pocity nevidomého člověka (máme zavázané oči a ostatní nás navigují, kudy máme jít, se zavřenýma očima hledáme, odkud se ozývá zvuk).	3,4,5
	Ve dvojicích zkoušíme role nevidomého a jeho průvodce.	1,6
	Cvičíme hmat (poslepu určujeme předměty, které jsme před tím vložili do krabice).	2,3,4
	Orientujeme se v prostoru – zkoušíme dojít poslepu k cíli.	2,4,5
Všude žijí lidé	Čteme si pohádky z různých světadílů. Ilustrujeme pohádkové příběhy z dalekých krajů.	3,6
	Povídáme si o národních jídlech typických pro určité země, určujeme, odkud k nám asi bylo dovezeno exotické ovoce, pokusíme se připravit jednoduché cizokrajné jídlo.	1,2,6
Svátky a oslavy		
Každý den má někdo svátek	Seznamujeme se se jmény v kalendáři a zapíšeme si všechny spolužáky, kteří budou mít v tomto školním roce svátek, abychom jim mohli blahopřát.	1,4,5
Náš karneval	Tvoříme pozvánky, plakáty pro spolužáky, pedagogy, rodiče.	2 – 6
	Vyrábíme papírové masky a doplňky.	2,4
	Učíme se tanečky, zkoušíme taneční variace.	1,6
	Bavíme se na karnevalu.	6
	Kreslíme, co se nám na karnevalu líbilo.	3,4
Čas adventní	Vnímáme začínající atmosféru Vánoc, čteme si v knížkách o Vánocích, vyprávíme si o smyslu adventní doby.	2,3
	Společně vyrábíme adventní věnec, vyprávíme si naše rodinné vánoční příběhy apod.	3,4,5
	Vyrábíme Mikuláše, čerty, anděly.	3,4
	Připravujeme si scénky na vystoupení, vyzdobíme si hernu atd.	3,6

Lidé kolem nás		
Tématický okruh	Formulace činnosti a její stručný popis	č. rozvíjené kompetence
Kouzelný čas Vánoce	Vyprávíme si o vánočních zvycích, které se zachovaly dodnes, zvláště o těch, které dodržujeme v naší rodině.	1,3
	Učíme se koledy a nacvičujeme pásmo k vystoupení.	1,6
	Vyrábíme vánoční ozdoby z papíru, slámy, šišek, ořechových skořápek a jiných přírodnin.	1,2,6
	Tvoříme z keramiky malé dárečky.	1,6
	Naši hernu si zdobíme vánočními motivy.	6
	Vyrábíme přáníčka k Vánocům a jmenovky k dárkům.	4,6
Velikonoce	Čteme si o národních zvycích spojených s jarem.	1,3
	Malujeme a zdobíme kraslice (batikou, nalepováním, vyškrabáváním apod.).	1,6
	Zdobíme hernu a okna symboly Velikonoc (kreslíme, vystřihujeme).	5,6
	Učíme se koledy a zpíváme či zarecitujeme je na pomlázce.	3,6
Dětský den	Povídáme si o významu Dne dětí. Plánujeme, jak ho oslavíme.	1,2,3
	Soutěžíme a závodíme, hrajeme hry.	3,4,5,6
Jak se správně chovat		
Známe kouzelná slovíčka	Besedujeme o „kouzelných“ slovech (děkuji“, „prosím“, „omlouvám se“) a jejich významu, vymýšlíme si drobné příběhy, v nichž tato slovíčka hrají významnou roli.	1,2,3
	Hrajeme si a učíme se správně zdravit, podat ruku, požádat o něco, poděkovat za zaslání informace (navštívujeme informační středisko obce), zeptat se, zda je volné místo v restauraci, ve vlaku atd.	3,4
Člověk mezi lidmi	Povídáme si, čím můžeme druhého potěšit – dárkem, pochvalou, chováním, úsměvem. Denně si uvědomujeme, že se máme chovat slušně a laskavě.	1 – 6
	Uvažujeme, které dárky je vhodné/nehodné darovat při různých příležitostech kamarádům či dospělým (učíme se předávat kytici, bonboniéru ...).	2,5
	Připravíme si diskotéku, vybereme hudbu a učíme se diskotance.	1,6
	Besedujeme o tom, jaké chování očekávají dívky od kluků – a kluci od dívek, jaké děti od dospělých - a dospělí od dětí.	1,3

Lidé kolem nás		
Tématický okruh	Formulace činnosti a její stručný popis	č. rozvíjené kompetence
Jdeme na výstavu	Hrajeme si na vyřizování drobných vzkazů, vstupování do úředních místností, hodnotíme naše chování ve školní jídelně.	2,3,4
	Opakujeme si“ slabikář společenského chování“o návštěvě divadla, koncertu atd. Připomeneme výběr vhodného oděvu.	1,4,6
	Připomínáme si, jak se na výstavách chovat (vnímáme rozdíly mezi návštěvou galerie, na výstavě chovatelů a pěstitelů, na prodejní výstavě knih, elektroniky atd.). Chodíme na dostupné výstavy. Připravujeme výstavu našich prací.	3,5,6 3,6 2,4,6
Cestou necestou	Na příkladech si připomínáme vhodné a nevhodné chování v dopravních prostředcích, na silnicích, hovoříme o následcích dopravní nekázně.	1,2,3,4,5
	Hrajeme scénky na téma Jak se máme/nemáme chovat při cestě autobusem, tramvaji atd., Jak a kde nahlásíme ztrátu žákovské legitimace na autobus apod. Na vycházkách zdokonalujeme a procvičujeme chování na chodníku, na silnici, na přechodech, při nákupu, v dopravních prostředcích.	1,2,3,4,5 1,2,3,4,5,6
Mluvíme správně ?	Cvičíme si jazyk (jazykolamy).	1,3,5
	Pomocí říkadel a básniček cvičíme rytmus a melodii jazyka.	1,3,5
	Vyprávíme si pohádky a příběhy ze života.	3,5,6
	Dramatizujeme jednoduché pohádky a příběhy a pak je předvádíme mladším spolužákům.	1,2,6
Řekni to i beze slov	Vyprávíme si o využití lidského těla k neverbální komunikaci, pracujeme s gesty.	2,3,4,5
	Pantomimicky předvádíme povolání, sporty, pocity.	2,3,5,6
	Pantomimicky vyjadřujeme děje či situace ze známých pohádek.	2,3,5,6
V restauraci a u stolu	Seznamujeme se s pravidly slušného chování ve veřejných prostorách.	1,3,5
	Cvičíme se ve správném stolování.	3,4
	Připravujeme si slavnostní tabuli (skládáme ubrousky, aranžujeme).	1,3,5

Lidé kolem nás		
Tématický okruh	Formulace činnosti a její stručný popis	č. rozvíjené kompetence
V naší jídelně	Při stolování dodržujeme základní hygienické návyky a hodnotíme vzájemně naše chování u stolu.	2,5
	Dodržování zásad správného stolování procvičujeme denně ve školní jídelně.	1,3
Co jsme viděli a slyšeli ve sdělovacích prostředcích (základy mediální výchovy)	Povídáme si o pořadech v televizi, rozhlase, doporučujeme si vhodné pořady, argumentujeme, proč se nám líbí.	3,6
	Porovnáváme realitu (naše zkušenosti) s některými filmovými příběhy.	2,3,5
	Připravíme si vědomostní „televizní“ soutěž a zahrajeme si ji.	1,2,6

c) Lidé a čas		
Tématický okruh	Formulace činnosti a její stručný popis	č. rozvíjené kompetence
	Náš denní režim	
Co vše stihneme během dne	Vyprávíme si o zásadách pravidelného denního režimu, učíme se rozlišovat povinnosti a zábavu.	1,2,3,6
	Besedujeme o čase, který lidé promarní, uvádíme příklady, kdy čas využíváme špatně.	1,2,6
	Představujeme si, co by se stalo, kdyby přestal fungovat čas – jak by jezdily vlaky, jak by vysílala TV, jak by se učilo ve škole bez rozvrhu hodin, vymýšlíme modelové situace.	1,2,3,5
	Společně připravíme týdenní plán naší činnosti školní družiny. Plánujeme náš odpočinek po příchodu ze školy, formou kvízu zjišťujeme, čemu říkáme aktivní odpočinek.	1,2 1,6
Jak jsme prožili včerejší den	Besedujeme o možnostech správného využití volného času, inspirujeme se u jiných lidí.	3,6
	Vypravujeme drobné příběhy, v nichž se střídají příjemné i nepříjemné události.	2,3,4
	Plánujeme správný režim jednoho běžného dne, týdne (soutěž družstev). Besedujeme na téma „Jak jsem trávil víkend“, malujeme, co jsme zažili, a navrhujeme jiný program pro další víkendy.	1,5 2,3,4,5,6
Kdy se nejlépe připravíme do školy	Seznamujeme se s křivkou výkonnosti člověka v průběhu dne a podle ní navrhujeme postup při přípravě na vyučování.	1,2
	Využíváme hry, při nichž si cvičíme paměť, pozornost, postřeh, soustředěnost a tvořivé myšlení.	1,3
	Využíváme počítač pro získávání mnoha informací, pracujeme s didaktickými hrami.	1,5
	Vzájemně si sdělujeme, které předměty máme nejraději, besedujeme nad důvody této obliby.	1,3

Lidé a čas		
Tématický okruh	Formulace činnosti a její stručný popis	č. rozvíjené kompetence
Měření času	Vyprávíme si o měřidlech času a o měření času v historii lidstva	1,3,5
	. Kreslíme, malujeme různá měřidla času. Na vycházce pozorujeme věžní, příp. sluneční hodiny.	1,5 2,3
	Vyrábíme si z papíru vlastní papírové hodiny . Využíváme je pro určování a odhadování času.	2,3,6
	Vyprávíme si příhody, v nichž měl význam čas (téma „Co znamená přijít včas / pozdě“).	1,3
	Besedujeme o nebezpečí spěchu, který často přinese zbytečná zranění.	5,6
Jak se mění lidé		
Když jsme byli malí	Prohlížíme si obrázky známých i neznámých lidí, hledáme rozdíly typické pro jednotlivá věková období.	1,3,4
	Besedujeme o tom, co může člověk v jednotlivých věkových obdobích zažít a naučit se.	1,2,3
	Vyprávíme si nejzajímavější příhody z našeho raného dětství a malujeme je.	1,3,5
Jak se vše mění		
Malý pomocník	Povídáme si o tom, jak pomáháme doma, vyprávíme drobné humorné příběhy nebo hrajeme scénky s touto tematikou.	3,4,6
	Besedujeme na téma - Jak pomáhaly děti dříve doma, jak dnes ?	3,4,6

Lidé a čas		
Tématický okruh	Formulace činnosti a její stručný popis	č. rozvíjené kompetence
Dříve a dnes	Besedujeme o domácnosti dříve a dnes (vybavení, nábytek, doplňky, spotřebiče).	1,3
	Kreslíme moderní spotřebiče a navrhujeme některé pomocníky pro budoucnost.	4,6
	Vyprávíme si, jak nám technika pomáhá/ škodí ve volném čase.	2,4,5,6
	Navrhujeme modely šatů, doplňků a klobouků budoucnosti, pořádáme módní přehlídku.	2,6
	Vypravujeme, co jsme se dozvěděli od prarodičů – s čím si hráli, jak trávili volný čas, když byli mladí.	3,5
Lidé a minulost	Na vycházce sledujeme rozdíly mezi novostavbami v našem městě a starými domy.	1,3,5
	Navštívíme historické centrum našeho města (náměstí, historické budovy, muzeum).	1,5,6
	Čteme české pohádky, říkadla, básničky, hádanky, jazykolamy. Vyprávíme si, odpovídáme na otázky týkající se života v minulosti, ilustrujeme pohádky, hrajeme scénky z pohádek.	1,2,3,4,6
	Učíme se a zpíváme lidové písně, učíme se je interpretovat s jednoduchým pohybovým doprovodem i poslouchat.	1,2,6
	Pátráme, jak se žilo na hradech a zámcích – společně kreslíme, vystřihujeme, sestavujeme a lepíme.	1,2,3,6

d) Rozmanitost přírody		
Tématický okruh	Formulace činnosti a její stručný popis	č. rozvíjené kompetence
	Příroda okolo nás – rostliny, živočichové	
Jak se mění „náš“ strom	Na vycházkách pozorujeme přírodu, vybereme si k pozorování např. různé stromy a v knížkách a encyklopedii hledáme významné údaje o jejich růstu, pěstování, plodech atd.	3,5,6
	Kreslíme určitý strom (květiny, krajinu) v jednotlivých ročních obdobích.	2,6
	Pomocí obrázků porovnáváme, jak se v jednotlivých ročních obdobích příroda mění.	1,6
	Porovnáváme siluety stromů s tvarem jejich listů. Využíváme listy a plody vybraného stromu pro koláže.	1,2,6 1,2,3
Stavíme z přírodnin	Při vycházce do lesa či parku upevňujeme pravidla chování v přírodě, sbíráme plody a zhotovujeme z nich drobné šperky apod.	3,5,6
	Stavíme objekty (nejen domečky) ze shromážděných přírodnin.	2,5,6
	Obtiskujeme listy – využíváme různé techniky pro výtvarné činnosti.	1,2,6
Město v lese	Učíme se poznávat hmyz.	1,2
	Na vycházkách pozorujeme mraveniště a brouky, učíme se je poznávat a pojmenovávat.	1,2
	Učíme se chránit mraveniště.	
Pozorujeme ptáky	Při vycházkách pozorujeme život na stromech.	1,2,3
	Kreslíme, modelujeme ptačí hnízdo s mláďaty.	1,2,6
	Krmíme ptáčky v zimě, víme, co jim chutná/škodí.	3,5,6
	V zimě pozorujeme stopy ptáků na sněhu.	1,2
	Besedujeme s hajným o lese a jeho obyvatelích.	3,4,6
Naše květiny	Povídáme si o různých odrůdách květin a o jejich podmínkách k životu.	3,5,6
	Pečujeme o květiny – pěstujeme, přesazujeme, zaléváme.	1,2,6
	Už víme, že každá rostlina chce jiné prostředí, jinou péči.	
	Z květin si vytváříme hezké prostředí.	1,2,6
	Jdeme na exkurzi do zahradnictví, sledujeme práci zahradnic.	1,2,6

Rozmanitost přírody		
Tématický okruh	Formulace činnosti a její stručný popis	č. rozvíjené kompetence
Jak se budí semínko	Pozorujeme klíčení semínek.	2,6
	Hrajeme (pexesa, kvarteta) s náměty živočichů a rostlin.	1,2,4
	Při vycházce sledujeme život pod zvednutým kamenem.	4,5
	Malujeme na oblázky, které jsme donesli z vycházek.	2,6
Za dobrodružstvím přírody	Napodobujeme hlasy zvířat (některé hlasy žáci předvádějí, jiné hádají, pak si role vymění).	2,3,4
	Určujeme rostliny podle výrazné vůně a hmatu (česnek, křen, mateřídouška apod.).	1,3
	Soutěžíme ve skládání rozstříhaných obrázků zvířat, rostlin (kdo je rychlejší, kdo sestaví nejnápaditější obrázky).	2,4,6
	Na vycházce do přírody poznáváme plody stromů podle hmatu, zkoušíme, jak skáče žába, jak se plazí had apod.	3,5,6
	V dubnu, Měsíci ptactva, přemýšlíme, co znamenají ptáci v našem životě a jak se o ně starat, v knížkách hledáme informace o právě přilétajících druzích.	1,2,5,6
	Při vycházce do lesa nasloucháme zvukům přírody, určujeme původce zvuků, tříbíme své smysly.	1,6
Domácí mazlíčci	Vyprávíme si o domácích zvířatech a na základě vlastních zkušeností si vysvětlujeme, jakou péči vyžadují.	1,6
	Kreslíme domácí zvířátka a práce vystavíme.	2,4,6
Zvířata a jejich mláďata	Na vycházkách do polí a lesů, k rybníku apod. poznáváme, kteří živočichové žijí volně v našem okolí.	1,3,4
	Kreslíme a malujeme své oblíbené zvíře, hovoříme o něm.	1,6
Roční období		
Příroda a my	Besedujeme o ročních obdobích – sledujeme změny v přírodě, život zvířat, vztahy mezi zvířaty.	1,2
	Čteme si o přírodě a jejich proměnách.	1,3
	V hudebních chvílkách zpíváme známé písničky o zvířatech a rostlinách, počasí apod. Pokoušíme se o jejich jednoduchý pohybový doprovod.	1,3
	Dramatizujeme jednoduché pohádky se zvířecími hrdiny.	1,3

Rozmanitost přírody		
Tématický okruh	Formulace činnosti a její stručný popis	č. rozvíjené kompetence
	Na vycházkách pozorujeme a poznáváme živočichy, rostliny, vědomosti procvičujeme při didaktických hrách.	1,2
	Na vycházkách pozorujeme změny v přírodě a malujeme je.	1,3
Podzim	Soutěžíme v poznávání ovoce a zeleniny podle hmatu, chuti, vůně.	1,3
	Vyrábíme draky.	2
	Sbíráme kaštiny a žaludy, spolupracujeme s myslivci.	1,5
Zima	Pomáháme zvířátkům a ptákům přežít zimu (jablka, mrkev, žaludy, kaštiny apod.) - besedujeme.	3,6
	Vyrábíme jednoduchá krmítka, připravujeme dárečky na vánoční strom pro zvířátka.	1,6
Jaro	Na vycházce pozorujeme jarní práce na poli a v zahradě.	1,3
	Kreslíme a malujeme první jarní květiny.	1,6
	Kreslíme mláďata domácích zvířat.	1,6
	Skáčeme panáka a hrajeme kuličky.	6
	Dramatizujeme pohádku O dvanácti měsíčkách.	1,2,3,4
	Počasi	
Pranostika na každý den	V literatuře vyhledáváme pranostiky, čteme je a uvažujeme o jejich smyslu.	1,2,3
	Voda	
Vodní hrátky	Besedujeme o vodě, jejich skupenstvích a o významu vody (s využitím obrázkového materiálu z dětských encyklopedií).	1,2
	Chráníme si své životní prostředí	
Den Země	Sbíráme náměty, co a jak by se dalo zlepšit v našem životním prostředí.	2,3,4,5
	Při vycházkách do okolí školy a bydliště pozorujeme čistotu a úpravu okolí, působení výfukových plynů na stromy atd.	1,3,5

Rozmanitost přírody		
Tématický okruh	Formulace činnosti a její stručný popis	č. rozvíjené kompetence
Co do přírody nepatří	Pomáháme při úklidu svého bydliště, okolí školy a družiny.	5,6
	Třídíme odpad do kontejnerů.	1,5,6
	Besedujeme o tom, jak člověk škodí, nebo prospívá lesu.	1,4,5
	Odovídáme v kvízu na téma - Co do lesa nepatří. Při vycházce do přírody si všímáme všeho, čím ji poškozuje činnost člověka.	1,2,5 4,6
Hrnečku, vař!	Poznáváme lesní plody a pátráme, které z nich jsou léčivé/jedovaté.	1,2
	Vyprávíme si o nebezpečí ohně ve volné přírodě.	1,6
Chraňme naše životní prostředí	S myslivci besedujeme o životě zvířat ve volné přírodě.	3,6
	Při vycházce k rybníku, na pole, do lesa apod. sledujeme živočichy, rostliny, neživou přírodu. Navrhujeme, jak chránit přírodní prostředí v našem nejbližším okolí.	1,3,5
Kniha přírody	Tvoříme výrobky z přírodních materiálů (lisování, tisk, listová koláž, zvířátka z přírodnin, frotáž apod.).	4,6
Cesta do pravěku	Kreslíme, malujeme, modelujeme prehistorické zvíře podle své fantazie.	1,6

e) Člověk a jeho zdraví		
Tematický okruh	Formulace činnosti a její stručný popis	č. rozvíjené kompetence
	Poznáváme své tělo	
Naše tělo a zdraví	Povídáme si o lidském těle a jeho funkcích.	1,2,3
	Na arch balicího papíru obkreslujeme postavu jednoho z nás a do obrysu dokreslujeme nejdůležitější tělesné orgány.	3,4,5
	Hrajeme hru - Hlava, ramena, kolena, palce.	1,6
	Vyprávíme si o otužování a zdravém životním stylu.	1,3
	Zjišťujeme, jak správně relaxovat a odpočívat (odpočinek tělesný, psychický).	5,6
	Nakreslené a vystříhané papírové postavičky „oblékáme“ podle ročních období.	1,6
Čistota půl zdraví	Kontrolujeme běžnou denní hygienu (čistotu rukou, používání kapesníků ...), čistotu oděvu a jeho vhodnost.	3,5,6
	Besedujeme o osobní hygieně a jejím významu.	1,4,5
	Vymýšlíme si „popletený příběh“ o posloupnosti jednotlivých úkonů osobní hygieny.	1,2,3
Náš zdravý jídelníček	Ujasňujeme si hygienické zásady při kašli, kýchání, použití WC, stolování atd., upozorňujeme se vzájemně na prohřešky proti těmto zásadám.	1,2,3
	Sestavujeme desatero zásad zdravé výživy.	1,2
	Kreslíme ovoce a zeleninu.	1,3,6
	Sestavujeme zdravý jídelníček a doplňujeme ho kreslenými i vystříženými obrázky.	3,4
Chci být zdravý	Vystřihujeme obrázky různých jídel (z časopisů a letáků) a třídíme je na zdravá a méně zdravá, případně tvoříme koláže.	1,2,3,6
	Soutěžíme ve smyslovém poznávání (čich, chuť, hmat) zeleniny, ovoce, koření a dalších potravin.	1,3
Chci být zdravý	Zajímáme se o zdravotní prevenci, besedujeme o dětských nemocech.	1,6
	Vyprávíme si o režimu dne při léčení doma na lůžku.	1,3
	Povídáme si o tom, jak pečovat o své zdraví, zacházet s léky (při nesprávném užívání nám mohou škodit).	1,2,3
	Učíme se ošetřovat jednoduché zranění.	1,2
	Při vycházce jdeme ke zdravotnímu středisku nebo k nemocnici a hovoříme o různých odděleních, která tam lidé mohou navštívit, zjišťujeme, kdy a kde najdeme lékařskou pohotovost, apod.	1,5

Člověk a jeho zdraví		
Tématický okruh	Formulace činnosti a její stručný popis	č. rozvíjené kompetence
U lékaře	Čteme a vyprávíme si o tom, jak předcházet úrazům, co se nám může stát při koupání, při jízdě na kole atd.	1,3
	Vyprávíme si své zkušenosti z pobytu v nemocnici nebo u lékaře. Vytváříme si správný názor na lékaře jako na pomocníka při udržování našeho zdraví.	1,4
	Hrajeme si na lékaře a pacienta. Nebojíme se návštěvy ordinace.	2,3
	Navštívíme lékárnu, besedujeme o významu léků a sběru léčivých bylin.	1,3,4
Pečujeme o svůj vzhled	Při každodenních tělovýchovných chvilkách procvičujeme své tělo.	6
	Soutěžíme ve znalostech základních hygienických návyků a v dovednostech při péči o náš zevnějšek.	2,3
	Při péči o vzhled a čistotu nás zajímá, které jednoduché kosmetické přípravky můžeme doma používat.	1,2,3
	Povídáme si o péči o náš chrup.	1,2,3
Co nás může ohrozit	Předvádíme, jak se máme chovat na ulici, v dopravních prostředcích apod., abychom se vyhnuli úrazu.	1,4
	Na modelových situacích zkusíme chování při snaze neznámého člověka navázat s námi kontakt, učíme se přivolat pomoc dospělého nebo policie.	1,3
Den bez úrazu	Mluvíme o tom, co nám může uškodit - (neznámá zvířata, lidé apod.).	1,3,5
	Na vycházce si uvědomujeme možná nebezpečí a zjišťujeme, jak jim předcházet.	1,2,6
	Vyprávíme, co se nám nebezpečného přihodilo, jak jsme situaci zvládli.	3,5
	Učíme se telefonovat – oznámíme úraz, přivoláme pomoc, hovoříme s linkou důvěry (vytváříme modelové situace).	1,4
	Učíme se zásadám první pomoci.	1,2,3,5
	Učíme se používat lékárníčku, hovoříme o obsahu.	1,2,4,5
	Besedujeme o návykových látkách, s nimiž se můžeme setkat. Odhalujeme další nebezpečí, která nás mohou ohrozit (injekční jehly na pískovišti, neznámé nápoje, bonbony apod.).	1,2,3,4,6

Člověk a jeho zdraví		
Tématický okruh	Formulace činnosti a její stručný popis	č. rozvíjené kompetence
	Chodíme ven každý den	
Pobyt venku	Chodíme do přírody, na školní hřiště apod. Pořádáme jednoduchá soutěže s míčem, se švihadlem (hrajeme tzv. školku).	5,6 6
	Po organizovaných závodivých a sportovních hrách relaxujeme při spontánních hrách (individuálně i ve skupinách).	6
	Při vycházkách překonáváme přírodní překážky, pro naše hry využíváme přírodní prostředí.	5,6
	Prohlubujeme si znalosti o živé i neživé přírodě.	1,4,5,6
Otužilci	Cvičíme uvolňovací cviky, v tělovýchovných chvílích relaxujeme při hudbě.	1,6
	Při pobytu venku hrajeme pohybové hry, cvičíme, zpíváme.	6
	Navštěvujeme plavecký bazén.	6
Zimní radovánky	Při vycházkách do zimní přírody sledujeme stopy zvířat na sněhu.	3,5,6
	Soutěžíme, kdo nejrychleji, nejdokonaleji postaví sněhuláka, stavbu ze sněhu.	6
	Závodíme v hodu sněhovou koulí na cíl, do dálky apod.	6
	Kreslíme do sněhu, do sněhové plochy vyšlapáváme jednoduché obrázky (individuálně i skupinově).	6
	Chodíme bobovat.	6
Míčové hry	Seznamujeme se s pravidly míčových her a cvičíme se v jejich dodržování.	6
	Nacvičujeme vybíjenou i kopanou na hřišti a v tělocvičně.	6
	Soutěžíme v míčové olympiádě.	3,6
Sportovní odpoledne	Připravujeme hry pro naše sportovní odpoledne.	3,4,5
	Navštěvujeme sportovní areál u ZŠ a seznamujeme se s pravidly různých sportovních disciplín (např. atletický trojboj).	2,3,6
	Při organizaci sportovních závodů – jsme objektivní, víme, co je to „fair play“, spolupracujeme.	1,2